

Mfv.I.10.446/2013/6.

A Kúria a dr. Nadas György ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nagy László Gyula ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony közös megegyezéssel történt megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 1.M.1084/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. április 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.1084/2010/24. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 70.000 (hetvenezer) forint és 18.900 (tizennyolcezer-kilencszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 538.143 (ötszázharmincnyolcezer-egyszáznegyvenhárom) forint fellebbezési és 672.680 (hatszázhetvenkettőezer-hatszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes 2006. óta közreműködött a M.R.GY.SZ.N.H. létrehozásában akként, hogy országos gyermekvédelmi koncepciót készített, illetve a szolgálat országos kiépítésének és működtetésének megszervezésén dolgozott. 2008. július 14-én kötött munkaszerződést az alperessel, amelyet 2008. december 31-én a felek módosítottak. Az eredetileg megkötött munkaszerződés értelmében a felperes 2008. augusztus 1-jétől határozatlan időtartamra a R.N.H.-n belül országos szakmai koordinátori munkakörre kötött szerződést az alperessel havi bruttó 350.000 forintos munkabérért. Ezt a felek akként módosították, hogy a felperes munkaköre 2009. január 1-jétől M.R.GY.SZ.N.H. intézményvezetőjére változott, havi bruttó munkabére 410.000 forint lett. A munkáltatói jogok gyakorlójaként C.K., az alperes irodavezetője került feltüntetésre.

A M.R.E.ZS.E. határozatával a felperest a M.R.GY.SZ.N.H. intézményvezetőjévé 2009. január 1- napjától határozott, három éves időtartamra nevezte ki. Ezen iratot B.G. p. a zs. lelkészi elnöke és N.S. főgondnok a zs. világi elnöke írták alá. A munkaviszony megszűnésekor a felperes havi bruttó átlagkeresete 560.000 forint volt.

Az M.R.E. alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. egyházi törvény és az M.R.E.SZ. -ről szóló 2000. évi II. egyházi törvény értelmében az alperes az egyházon belül működő önálló jogi személy. Az M.R.E.SZ.H. alapító okirata értelmében az intézmény nem

önálló jogi személy, annak vezetőjét az M.R.E. zs.-nek elnöksége nevezi ki határozott időre.

2010. év első felében a felperes és C.K. között szakmai feszültség alakult ki, valamint a felperessel kapcsolatban panaszok is érkeztek az egyházhoz.

Az alperes vezetése 2010. július 21-én döntötte el azt, hogy a felperes munkaviszonyát megszünteti. Ezen döntés következtében B.G. p. kérésére a munkáltatói jogokat gyakorló C.K., továbbá A.A. könyvelő, és B.G.Y. 2010. július 22-én megbeszélést folytattak. Ennek során B.G. közölte a felperessel, hogy kezdeményezi közös megegyezéssel a munkaviszonya megszüntetését, illetve intézményvezetői megbízását visszavonja. Elhangzott, hogy amennyiben a közös megegyezéssel megszüntetést a felperes elfogadja, úgy az egyház a részére három havi juttatást kifizet. A felperes jelezte, hogy gondolkodási időt szeretne kérni, majd - miután telefonált - a közös megegyezéssel íratot aláírta. A felperes a keresetében előadta, hogy a 2010. július 22-én kelt „Munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel” elnevezésű okirat érvénytelen, mivel azt kényszer és fenyegetés hatására írta alá. Utalt arra, hogy a munkaviszony megszüntetésére irányuló szándéka nem volt, azonban az a tény, hogy az alperes a munkaviszony megszüntetésekor kötelezően kiadandó igazolásokat először 2010. július 21-ei dátummal készítette el, azt támasztja alá a felperesi értelmezés szerint, hogy a munkáltató előkészült a munkaviszony megszüntetésére. Sérelmezte, hogy az eljárás során a munkáltató képviselői olyan helyzetet teremtettek, amelyben úgy érezte, a személyi szabadságában is korlátozzák, valamint előadta, hogy előzetes értesítést követően a jogviszony megszüntetése napján az irodában megjelentek olyan munkatársak is, akik egyébként tartósan távol voltak.

A Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.1084/2010/24. számú ítéletével a keresetet elutasította és a felperest perköltség és illeték viselésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perben csatolt egyházfőhatósági igazolások, valamint az alperes Szervezeti és Működési Szabályzata alapján az volt megállapítható, hogy az alperes az M.R.E.-n belül működő önálló jogi személy, amelynek törvényes képviselője C.K. irodavezető. A 2007. november 23-án kelt SzMSz rendelkezései összhangban vannak a felperes munkaszerződésével, mivel alperes álláspontja akként rendelkezik, hogy az iroda alkalmazottai felett az irodavezető gyakorolja a munkáltatói jogokat. Az M.R.GY.SZ.N.H. értelmében az intézmény nem önálló jogi személy. Rendelkezik arról, hogy az intézmény vezetőjét az M.R.E.ZS.E. nevezi ki határozott időre.

Az intézményvezetői megbízás tartalmazza a zs. mindkét tagjának, mind az 1. elnöknek, mind a v. elnöknek az aláírását, azonban a perben csatolásra került H.P. főgondnok nyilatkozata, miszerint a 2010. július 22-én aláírt kinevezés visszavonásról tudott, a zs. elnökségének világi tagjaként arról tájékoztatást kapott, és az

abban foglaltakkal egyetértett, egyebekben B.G. p. egyedül is jogosult volt képviselőként eljárni és az okiratot aláírni. Ezen nyilatkozatot mindenben alátámasztotta B.G. tanúvallomása.

Az Mt. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a megállapodás megtámadható, ha a fél annak megkötésekor lényeges tényben vagy körülményben tévedett, feltéve ha a tévedését a másik fél okozta vagy azt felismerhette, illetőleg ha mindkét fél ugyanabban a téves feltevésben volt. A perben a felperesi előadást semmilyen bizonyíték nem erősítette meg a kényszer, fenyegetés vonatkozásában, ezzel szemben a meghallgatott tanúk egyértelműen akként nyilatkoztak, hogy lehetősége volt átgondolni, elfogadja-e a közös megegyezéses megszüntetést, és ő döntött úgy, hogy az okiratot aláírja.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.195/2013/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy a 2010. július 22-én kötött munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel megállapodás érvénytelen. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül elmaradt munkabért és hat havi átlagkeresetet. Mellőzte a felperes perköltség- és illetékfizetésre kötelezését, és kötelezte az alperest együttes első- és másodfokú perköltség viselésére.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jogvita eldöntése során az alperes Szervezeti és Működési Szabályzatából, illetve az M.R.GY.SZ.N.H.A.O.-ból kell kiindulni.

Az alperes 2007. november 23-én kelt Szervezeti és Működési Szabályzata szerint az M-től átruházott hatáskörben, mint önálló jogi személy ellátja az O.SZ.I. fenntartásával járó igazgatási, valamint a D.O.SZ. kapcsolatos feladatokat. Az SzMSz értelmében az iroda feladata a Zs.E. részére a zsinati intézmények összefüggésében a lelkészek, intézetvezetők kinevezésére, alkalmazására, felmentésére nézve előterjesztés készítése.

Az Alapító Okirat és az intézményvezetővé történő kinevezésről szóló okirat szerint a vezetővé kinevezés határozott időre szól. A Zsinat Elnöksége által hozott, a kinevezésről szóló határozat tartalma nem egyezik a peres felek által kötött munkaszerződés-módosítás tartalmával, hiszen a kinevezés határozott időre szól, és ezzel kapcsolatban a munkaszerződés-módosítás nem rendelkezett. Hangsúlyozandó, hogy munkaviszonyban a munkakör és a vezetői megbízás nem válik el egymástól, tehát a felperesnek a „kinevezéstől” kezdve megváltozott a munkaköre, ettől az időponttól vezetői munkakörben került foglalkoztatásra.

Az alperes arra vonatkozóan semmilyen belső szabályzatot, rendelkezést, iratot nem csatolt, hogy a Zs.E. kikből állt. 2011. június 29-én kelt előkészítő iratában úgy nyilatkozott, hogy a N.H. vezetőjét a Zs.E. nevezi ki és menti fel, míg a 2011. november 15-én tartott tárgyaláson azt adta elő, hogy „a vezetői megbízás visszavonásának jogát a Zs.E. gyakorolja. A Zs.E.-nek tudomásom szerint van erről határozata”.

Az alperes vezetője - aki az egyéb munkáltatói jogokat gyakorolta a felperes felett - maga is úgy nyilatkozott, hogy „a Zs.E. dönt minden intézményvezetésről, nevezi ki, menti fel. Az egyház lelkeszi és világi elnöke együtt. Testületi döntések vannak”.

A felperes felett a munkaviszony megszüntetése vonatkozásában a munkáltatói jogokat a Zs.E. gyakorolta. C.K. csak csak egyéb munkáltatói jogkört gyakorolt, melybe a megszüntetés joga nem tartozott bele. A Zs.E.-nek a vezetői megbízás visszavonására határozatot kellett hoznia, mint ahogy az a felperes kinevezésénél is történt. Miután a visszavonás kérdésében a Zs.E. dönthet és az két tagból áll, így a visszavonó határozat meghozatalára egy személyben B.G. püspök nem volt jogosult.

A per adatai szerint az egyértelműen megállapítható, hogy a helyszínen a világi elnök nem volt jelen, így az elnökség közös döntéshozatalára sem kerülhetett sor.

A kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott a másodfokú bíróság, hogy az alperes részéről a jogviszony megszüntetésére az Mt. 74. §, az alperesi SzMSz és az N.H.A.O. megsértésével került sor.

A munkaviszonyt megszüntető megállapodás érvénytelensége miatt a munkáltató terhére a jogellenesség jogkövetkezményeit kellett alkalmazni (EBH.2004.1150.).

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Érvelése szerint a másodfokú bíróság megsértette a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 10. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat.

Jogszabálysértő a másodfokú bíróság ítélete a megtámadott megállapodás idején hatályban volt Munka törvénykönyve 74. § (2) bekezdése vonatkozásában is, amikor az idézett jogszabály első fordulatra alapítja ténymegállapítását, szemben a második fordulat perben bizonyított voltára. Eszerint „ha a munkáltatói jogkört nem az arra jogosított szerv, illetőleg személy gyakorolja, eljárása érvénytelen, kivéve, ha a munkavállaló a körülményekből alappal következtethetett az eljáró személy(szerv) jogosultságára [Mt. 74. § (2) bekezdés].

A p. az egyház nevében tárgyalta, a határozatot a p. az elnökség nevében írta alá, a v. elnök az ügyről tudott, azzal egyetértett. A felperesi munkavállaló a képviselő jogosságát nem vitatta, a közös megegyezés a felek egyező akarata alapján teljessébe ment, amit alátámaszt az a tény is, hogy a felperes három havi végkielégítés összegét is felvette.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése

értelmében. A jogszabály téves megjelölése miatt a felülvizsgálati kérelem nem volt elutasítható [Pp. 272. § (3) bekezdés].

Az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 87. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a munkaviszony megszüntethető a munkáltató és a munkavállaló közös megegyezésével. Ugyanezen jogszabály (2) bekezdése értelmében a munkaviszony megszüntetésére irányuló megállapodást illetve nyilatkozatokat írásba kell foglalni.

Az elsőfokú bíróság helytállóan indult ki abból a tényből, hogy a felperes felett a 2008. augusztus 1-jétől hatályos munkaszerződés szerint a munkáltatói jogokat C.K. irodavezető gyakorolta. A 2008. december 31-én kelt és 2009. január 1-jétől hatályos munkaszerződés-módosítás ezen nem változtatott és azon sem, hogy a felperes munkaviszonya határozatlan idejű a határozott időre kapott intézményvezetői kinevezés mellett is.

Az SzMSz. szerint az iroda alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat az irodavezető gyakorolja, azonban úgy rendelkezik, hogy intézményvezetőt nem nevezhet ki és nem menthet fel. A pont szerint az iroda feladata a Zs.E. részére az intézményvezető kinevezésére, alkalmazására, felmentésére nézve előterjesztés készítése.

A felek által kötött munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről szóló irat egyidejűleg a kinevezés visszavonását is tartalmazta. A megegyezést a felperesen kívül B.G. püspök írta alá a Zs.E. nevében, valamint C.K. is ellátta kézjeggyével mint a munkáltatói jogkör gyakorlója.

Nem vitásan - tanúvallomásokkal igazoltan - a Zs.E. világi és lelkészi elnökből áll. H.P. főgondok (v. tag) nyilatkozata szerint a 2010. július 22-én aláírt megállapodásról és az abban foglalt kinevezés visszavonásáról tudott, azzal egyetértett, így B.G. egyedüli aláírása nem volt jogellenes. A felperes arra maga sem hivatkozott, hogy H.P. egyetértésének megadása kizárólag írásbeli formában történhetett volna, arra vonatkozó belső utasítás megléte nem volt igazolt.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság állapította meg helytállóan, hogy a munkaviszony közös megegyezéses megszüntetéséről szóló okiratot C.K. munkáltatói jogkörgyakorló és az intézményvezető kinevezési és felmentési jogát gyakorló Zs.E. nevében B.G. jogszerűen írták alá különös figyelemmel H.P. főgondnok előzetes egyetértésére. A munkáltatói jogkörgyakorló személyét a felperes a megállapodás aláírásakor a felperes maga sem vitatta [Mt. 74. § (2) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kell viselnie.

Budapest, 2014. április 2.

*Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő*